

Lisa 1: Ülevaade AVP tegevuskava tegevuste rakendamise

Tegevus Vastutaja	Tegevuste ülevaade 2017. aasta lõpu seisuga	
Prioriteet I: Kodanikesksed avalikud teenused		
Lubadus 1: Suurendada kasutajate osalust avalike teenuste kujundamisel ja arendamisel		
<p>1.1. e-Maksu- ja Tolliamet 2020 Maksu- ja Tolliamet</p>	<p>Maksu- ja Tolliameti uut iseteeninduskeskkonda arendatakse eesmärgiga muuta andmete esitamine riigile ning avalik-õiguslike nõuete tasumine maksumaksjale lihtsaks, ülevaatlikuks, keskseks ja kontaktivabaks, toetades reaalarajas majanduse (<i>real-time-economy</i>) lahenduste arengut.</p> <p>Maksu- ja Tolliameti tegevus on edenenud ootuspäraselt. Lõppkasutajatega koostöös on loodud võimalikult mugav ja funktsionaalne e-teenuste prototüüp. Kirjeldatud on uue keskkonna nõuded ning loodud testkeskkond.</p> <p>Isikute halduse, kasutajate halduse, makseviiside ning nõuete keskse halduse arendamisse on kaasatud lõppkasutajaid ning saadud tagasisidega arvestatakse edasises arendustöös. Rakendunud on ka pangakonto tehingute alusel maksustamise arenduse esimene osa, mis võimaldab ettevõtetel palkade ülekandmisel automaatselt tasuda ka töötajate maksud. Uut maksuameti töölauda saab kasutama hakata 2019. aasta kevadel.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mait Paltsi hinnangul on protsess olnud väga avatud ja kasutajaid kaasav, samas mitte ülearu koormav. ▪ Sõltumatu hindaja arvates on tegevuse seos AVP eesmärkidega nõrk ning ta soovitas edaspidi keskenduda maksukogumise info ja riigieelarve kasutamise info avalikustamisele. Need ettepanekud väljuvad aga selle lubaduse piires. ▪ Liia Hänni hinnangul võiks edaspidi tegeleda maksukogumise ülevaatlikkuse ja avalikustamisega. Tarmo Jüristo hinnangul on keeruline tõmmata joont, kust alates peaks info olema avalik, kuid reaalaraja majanduse peegeldamist võib AKIga konsulteerides kaaluda.
<p>1.2. Bürokratia vähendamine ja lihtsam riik – nullbürokratia</p> <p>Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium</p>	<p>Projekti eesmärgiks on vähendada ettevõtetele bürokratlikke nõudeid riigiga suhtlemisel ja muuta bürokratia vähendamine püsivaks eesmärgiks. Projekt keskendub kolmele suunale:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) bürokratia ja halduskoormuse vähendamine riigiasutustega suhtlemisel, 2) majandustegevust põhjendamatult piiravate erinõuete kaotamine, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liia Hänni uuris, kuidas on avalikkusele tagatud info kättesaadavus, ning soovib info avalikustamisel nüüdisaegseid visualiseerimise vahendeid. Liis Kasemets ütles, et info uuendatakse veebis koos märtsiks koostatava rakkerühma aruandega.

	<p>3) riigi sisebürokratia vähendamine.</p> <p>Ettevõtjate ettepanekutest lähtuvalt on praeguseks kaotatud 92 bürookraatlikku nõuet. See moodustab 56% kõigist kaotada lubatud nõuetest ning 64% kahe aastaga kaotada lubatud nõuetest. Nõuete kaotamisega on lihtsustatud ettevõtete suhtlust riigiga või vähendatud kaasnevat koormust. Hilinemine on tingitud eelkõige eesistumise varasemaks toomisest.</p> <p>Lisaks on välja selgitatud seadustega majandustegevusele kehtestatud erinõuded ja ministeeriumid, kelle haldusalas on erinõudeid kehtestatud, on leidnud kokku 14-st analüüsitud valdkonnast 12-s lihtsustusvõimalusi, millest neljas on lihtsustused juba jõustunud.</p> <p>Rakkerühma tegevust plaanitakse pikendada 2018. aasta lõpuni, et võimalikult paljud head ettepanekud ellu viidud saaks.</p> <p>Rohkem infot rakkerühma tegevusest leiab: https://www.mkm.ee/et/nullbuokraatia</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mait Paltsi hinnangul tuleks leida võimalused jätkata bürokratia vähendamise protsessiga ka pärast rakkerühma lõppu. ▪ Andrei Liimets uuris, miks kolmandik ettepanekutest tagasi lükati. Esialgu tagasi lükatud ettepanekud võiks aegajalt üle vaadata. ▪ Liia Hänni küsis, kas ettepanekute seas oli ka kodanikuühendusi puudutavaid ettepanekuid. Liis Kasemetsa sõnul on valdav osa ettepanekutest keskendunud ettevõtetele.
<p>Prioriteet II: Avatud ja kaasav poliitikakujundamine</p>		
<p>Lubadus 2: Suurendada kaasamist ja läbipaistvust poliitikakujundamisel</p>		
<p>2.1. Avatud valitsemise põhimõtete rakendamine kohalikul tasandil haldusreformi tulemusena Rahandusministeerium</p>	<p>Tegevusega panustatakse sellesse, et haldusreformi käigus peetakse oluliseks avatud valitsemise põhimõtteid, mis on eelnevalt kokku lepitud kohaliku omavalitsuse üksuste osalusel. Selleks toetati 2017. aastal kahe ühinemiskiirkonna omavalitsusüksusi avatud valitsemise põhimõtete kujundamisel ja rakendamisel.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ moodustunud Elva valla ühinemiskiirkond (6 KOVi, 14 612 elanikku, 732 km²) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liia Hänni hinnangul oli tegevuse väärtus selles, et ei jäädud üldisele tasandile. Tegevuskavad valmisid enne valimisi ja mitmed tegevused jõudsid valimisprogrammidesse.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ moodustunud Lääneranna valla ühinemiskiirkond (4 KOVi, 5494 elanikku, 1363 km²). <p>Projekti tulemusena valmisid ka üldised soovitud avatud valitsemise suurendamiseks omavalitsusüksustes.</p> <p>Täpsemalt: https://mailchi.mp/f2ba7de1ec7a/seitse-ettepanekut-omavalitsusele?e=b7d6d25f98</p>	
2.2. Kaasavam poliitikakujundamine keskvalitsuse tasandil Riigikantselei	<p>Tegevuse eesmärk on parandada valitsuse plaanide kohta info kättesaadavust, mis võimaldaks poliitikakujundamisel varasemat osalemist. Selleks:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ministriumide kaasamisveebides on ühtlustatud info kättesaadavust ning kaasamiskoordinaatorite abiga jälgitakse, et info suuremates protsessides osalemise kohta oleks kättesaadav, ▪ EISi algusetapi praktika juurutamiseks on toimunud koolitusi ning kaasamiskoordinaatorite abiga jälgitakse, et suuremate protsesside alustamisest (nt arengukavade koostamine) antaks EISi kaudu aegsasti teada. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liia Hänni hinnangul avalikke konsultatsioone EISi kaudu enam peaaegu ei korraldata ning ka teavitamine uutest eelnõudest on vähene. EL asjades saab märksõnadega teavitusi postkasti tellida, kuid kõikide dokumentide puhul ei saa. ▪ Heiki Loodi sõnul võiks algusetapi kasutus aktiivsem olla ning tegevus selle nimel käib. ▪ Tarmo Jüristo hinnangul vajab EIS kasutajasõbralikumaks muutmist. Praegu on seal väga palju asju, kuid oluliste teemade väljakorjamine on vaevaline. Järgmises tegevuskavas võiks fookus minna EISi kasutajasõbralikkusele.
2.3. Avatum ja läbipaistvam seadusloome Riigikogu	<p>Tegevuskava koostamisel lubati seadusloome avatuse suurendamiseks välja töötada lobireeglite ja huviesinduse põhimõtted Riigikogu liikmetele, tugevdada Riigikogu kaasamispraktikat ning parendada info kättesaadavust.</p> <p>2017. aastal tegi Riigikogu korruptsioonivastane</p>	Riigikogu esindajat kohal ei olnud, mistõttu tegevust ei arutatud.

	<p>erikomisjon ettepaneku „Riigikogu liikme hea tava“ täiendamiseks. Arutelu tulemusena otsustati tava mitte täiendada ning selle asemel töötas korrupsioonivastane erikomisjon välja soovitud Riigikogu liikmetele huvirühmade esindajatega suhtlemise kohta ning kirjeldas ette tulla võivad näidisolukordi.</p> <p>Komisjon kinnitas soovitud ja näidisolukorrad oma 29. mai 2017. a istungil ning need on kättesaadavad: https://www.riigikogu.ee/komisjonide-teated/korrupsioonivastane-erikomisjon/soovitud-riigikogu-liikmetele-huviruhmade-esindajatega-suhtlemisel/</p>	
<p>2.4. Riigiasutuste kaasamisvõimekuse ja vabauhenduste osalemisvõimekuse suurendamine poliitikakujundamisel Riigikantselei</p>	<p>Tegevuse eesmärgiks on parandada poliitikakujundamise kvaliteeti, toetades riigiasutuste kaasamissuutlikkuse ja valitsusväliste partnerite osalemisvõimekuse suurendamist poliitikakujundamisel. Toetatakse:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) uute kaasamisalaste lahenduste katsetamist; 2) kaasamispoliitika arendamist; 3) vabauhenduste poliitikakujundamises osalemise võimekuse arendamist. <p>Aastaks 2020 on planeeritud toetada 7 projekti. Praeguseks on ellu viidud 2, teostamisel 1, ettevalmistamisel 4 projekti.</p> <p>Lõppenu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ EIS arendus ▪ Kliimapolitiitika põhialuste 2050 koostamise kaasamisalased tegevused <p>Algatatud</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vabaühenduste arenguprogramm (sisuline tegevus lõppenud, mõjude hindamine seisab ees) ▪ Noorteühingute mõjukuse väljaselgitamine (töö tähtaeg 5.9.2018) ▪ Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava koostamisel kaasamissuutlikkuse arendamine (töö tähtaeg 23.6.2018) ▪ Strateegilise partnerluse suurendamine avalikus sektoris (hange koostamisel) <p>Riigikantselei ja partnerite koostöös valminud projektiettepanekute rahastamise vajalikkust hindab Riigikantselei poolt selleks eraldi kokku kutsutud kaasamisprojektide komisjon. Täpsem info: https://riigikantselei.ee/et/kaasamisprojektid-2015-2020</p>	
Lubadus 3: Suurendada avaliku raha kasutamise läbipaistvust ja eelarveprotsessi kaasamist		
3.1. Kaasava eelarvestamise hoogustamine kohalikul tasandil Rahandusministeerium	<p>Kaasava eelarvestamise hoogustamisega soovitakse suurendada ühiskonna sidusust ning toetada kogukonna jaoks paremate lahenduste leidmist.</p> <p>Kavandatud tegevused on personali muudatuste tõttu edasi lükkunud, kuid plaanitud tegevused on kavas 2018. aasta jooksul lõpule viia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liia Hänni viitas, et sel teemal on kaitstud hiljuti ka doktoritöö (https://digi.lib.ttu.ee/i/?8975). ▪ Kaasavasse eelarvestamisse on haaratud üha rohkem Eesti elanikke.
3.2. Vabaühenduste rahastamise läbipaistvuse suurendamine Siseministeerium ja Rahandusministeerium	<p>Tegevuse eesmärgiks on viia vabaühenduste rahastamise praktika vastavusse vabaühenduste riigieelarvest rahastamise juhendmaterjali ja hea rahastamise põhimõtetega, et muuta avaliku raha kasutamine läbipaistvamaks ja tõhustada vabaühenduste panust valdkondade arengusse. Avalikustada vabaühenduste rahastamise andmed.</p> <p>Tegevuse tulemusena avalikustati 2016. aasta andmed selle kohta, kui palju on riigiasutused vabaühendustele toetusi</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2016. aasta andmed. 2017. aasta andmed saab veebruari lõpus ja avaldatakse aasta keskel.

	<p>jaganud või neilt teenuseid ning kaupu ostnud. Kasutatud andmed pärinevad riigiasutuste raamatupidamisest ning vabaühenduste majandusaasta aruannetest. Andmeid on kavas uuendada. Vabaühenduste rahastamise andmed on leitavad lehelt:</p> <p>https://heakodanik.shinyapps.io/rakendus/</p>	
<p>Lubadus 4: Sotsiaalsete ja IKT teadmiste-oskuste arendamine infoühiskonna ja e-riigi võimalusi arvestades</p>		
<p>4.1. Osalusdemokraatia mõtestamine ja digipädevuse arendamine koolihariduses Haridus- ja Teadusministeerium</p>	<p>Tegevuse tulemusena soovitakse jõuda olukorda, kus kooliharidus toetab osalusdemokraatia mõtestamist nüüdisaegse avatud valitsemise kontekstis ning vajaliku digipädevuse omandamist infoühiskonnas hakkamasaamiseks.</p> <p>Protsess on seni olnud kaasav ning kontseptsiooni loomisel on konsulteeritud eri huvirühmadega. Õppekavade eelnõud ei ole valmis ning õppekavade arendamise protsess on ülevaatamisel.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kaarel Haav on tegevuse rakendamise suhtes kriitiline ning leiab, et ta on põhjendamatult protsessist kõrvale jäetud.